یادداشت

تولید خودرو را به مناطق آزاد منتقل کنیم

عبدالرسول خلیلی
استاد دانشگاه

● از تأکید رئیس‌جمهوری و همچنین پیگیری مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورای‌عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مبنی بر راه‌اندازی و ایجاد بزرگ‌ترین سایت‌های تولید خودرو در آسیا در منطقه آزاد چابهار مدت‌ها می‌گذرد. اینکه چرا تاکنون این برنامه و عملیاتی‌کردن آن مغفول مانده، جای بسی سؤال است. امید می‌رود با اجرای برجام، زمینه‌های اجرائی تولید خودرو در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی بر اساس مشارکت برندهای معتبر جهانی فراهم شود. واقعیت آن است که تولید خودرو با برندهای گوناگون باید به مناطق آزاد از جمله بندر چابهار منتقل شود. تاکنون هیأت‌های مختلفی از آلمان، فرانسه و دیگر سازندگان خودرو از ژاپن و کره به ایران آمده‌اند. این هیأت‌های اقتصادی باید به مناطق آزاد و ویژه ایران برده شده یا با برنامه‌ریزی‌های سرمایه‌گذاری با هدف مناطق آزاد، از الان زمینه تولید خودرو با برندهای معتبر که قابلیت رقابت با انواع بین‌المللی خودروهای مشابه را داشته باشند، فراهم شود. تولیدکنندگان خودرو در ایران نیز باید از حالا توجه خود را برای حضور در بازار جهانی به مناطق آزاد و ویژه ایران جلب کنند. صرف استفاده از رانت‌های داخلی برای حفظ وضع موجود خودرو، این صنعت را بیش‌ازپیش فشل خواهد کرد و مصرف‌کننده ایرانی را چشم‌به‌راه تولید خارجی خودرو می‌کند. امروزه شرکت‌ها و کارخانجات زیادی به منزله زیرمجموعه صنعت خودرو در جهان در زمینه‌های فروش وسایل نقلیه موتوری فعالیت می‌کنند و با رقابت و افزایش سطح کیفی خودروها، همواره منافع و امنیت مصرف‌کنندگان را مدنظر قرار می‌دهند. در ایران این صنعت به صورت انحصاری در اختیار دو شرکت ایران‌خودرو و سایپا قرار دارد. این شرکت‌ها باید سعی کنند با انتقال صنایع خود به مناطق آزاد و ویژه، ضمن استفاده از مزایای قانونی، امکان بازسازی مجدد محصولات خود را بر اساس تکنولوژی روز فراهم کنند. گفته می‌شود صنعت تولید خودرو با دراختیارداشتن پنج درصد از شاغلان صنعت و حدود شش درصد ارزش تشکیل سرمایه، به طور متوسط حدود ۱۰ درصد از ارزش‌افزوده بخش صنعت را به خود اختصاص داده است. این صنعت به لحاظ انحصاری‌بودن، قدرت مانور حداقلی را در عرصه صادرات داشته و به جای هدف‌گذاری بازار بین‌المللی، بازار داخل را مدنظر قرار می‌دهد و همین می‌شود که دست‌اندرکاران آن اقتصادی دولت را به ارائه تسهیلات بی‌فایده ۲۵ میلیونی تشویق کنند تا بانک مرکزی میلیاردها تومان منابع مالی کشور را برای خودروهای بی‌کیفیت داخلی با قطعات چینی مصرف کند. از این جهت است که مصرف‌کننده داخلی با وجود رقابت اندک، در بعد قیمت و کیفیت محصول متضرر شده و مجبور به پرداخت اضافه‌رقمی است که زمان خرید باید بپردازد. با وجود نوعی فشردگی تقاضا و عدم رقابت در بازار داخلی خودرو، اگر با کاهش حمایت‌های دولتی از صنعت خودرو داخلی و آزادسازی تجارت و حذف یا اصلاح قانون منع واردات خودرو صورت گیرد؛ اقتصادی‌بودن این صنعت در ایران زیر سؤال می‌رود. اکنون با توجه به تأکید رئیس‌جمهوری و همچنین پیگیری مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورای‌عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مبنی بر راه‌اندازی و ایجاد بزرگ‌ترین سایت‌های تولید خودرو در آسیا در منطقه آزاد چابهار باید بتوان از این پروژه ملی به‌عنوان زمینه یک مزیت اقتصادی در مناطق آزاد ایران بر اساس پارامترهای رقابتی جهانی استفاده کرد تا با بهره‌گیری از آن انحصار تولید خودرو در کشور شکسته شود و مشکلات ناشی از افزایش نرخ خودرو از طریق مشارکت شرکت‌های خارجی و ورود برندهای معتبر به مناطق آزاد ایران برداشته شود. قابل‌توجه است که ورود بخش خصوصی به این عرصه می‌تواند از طریق جلب مشارکت‌های سرمایه‌های خارجی با هدف تشویق صادرات و استفاده از مزیت‌های رقابتی مناطق آزاد، دسترسی به بازارهای هدف بین‌المللی مناطق آزاد کشور را تسهیل کرده و بازار داخلی را برای عرصه تولید با کیفیت و کاهش قیمت تمام‌شده، پرجاذبه کند. جلب مشارکت برندهای معتبر خارجی سازنده خودرو و دعوت از آنها برای راه‌اندازی سایت‌های تولید خودرو از زمینه‌های تأثیرگذار تولید خودرو به‌عنوان هاب منطقه‌ای خواهد بود، هاب منطقه‌ای تولید خودرو که با مشارکت برندهای معتبر خارجی سازنده خودرو می‌تواند ضمن ارتقای زمینه‌های رقابتی، کیفیت خودرو را افزایش دهد و باعث کاهش قیمت آن برای رفاه حال مصرف‌کنندگان شود و تحکیم آن می‌تواند زمینه‌ساز ورود آنها به داخل کشور به‌مثابه تولید ملی قلمداد شود، تولیدی که زمینه‌ساز اشتغال و ایجاد فرصت‌های شغلی را در کشور از طریق مناطق آزاد تحکیم می‌بخشد. این اقدام فرصت مناسبی برای حل مشکلات تولید خودرو در ایران بعد از موفقیت دولت در توافقات هسته‌ای خواهد بود.

رئیس اتحادیه نانوایان تهران در انتقاد از نانوایان صنعتی:

وام‌های کلان نانوایی‌ها هم به بازار زمین رفت

نان‌های دولتی فقط شکم سیرکن است

عکس: رنوفه رستمی، شرق

احمد میرخدائی: قیمت نان در سال ۱۳۹۰ طعم آزادسازی گرفت اما همراه با هدفمندی یارانه‌ها در سال ۹۲، دوباره آرد سهمیه‌بندی در اختیار نانوایان قرار گرفت. در این فرایند، که با افزایش قیمت و کیفیت نسبی نان همراه بود، براساس آمار اتحادیه نانوایان تهران، توزیع آرد سرانه ماهانه برای هر نفر در شهر تهران از ۹ به پنج کیلوگرم در اواخر سال ۹۳ رسید و همچنان این فرایند کاهشی در سال ۹۴ نیز ادامه دارد. این‌روزها صحبت درباره آزادسازی کامل قیمت نان در حالی به صورت جدی مطرح می‌شود که طبق گفته رئیس اتحادیه نانوایان تهران از سال ۹۰، که قیمت نان آزاد شد، تا آذرماه ۹۳ هیچ‌گونه اجازه افزایش نرخی به نانوایان ندادند و پس از آن هم فقط اندک قیمتی روی نان یارانه‌ای گذاشتند و همین مسئله نانوایان را با دشواری‌هایی مواجه کرده است. دیگر عامل کسادی این صنف، صدور بی‌رویه مجوز تأسیس نانوایی، در فاصله سال‌های ۹۰ تا ۹۲، بوده است. این اتفاق، عملا تولید و فروش سرانه نانوایی‌ها را به حدی کاهش داده که صرفه اقتصادی ندارد و باعث شده است برخی از نانوایان، عطای نانوابودن را به لقایش ببخشند. در ادامه گفت‌وگوی «شرق» با قاسم زراعتکار، رئیس اتحادیه نانوایان تهران را بخوانید.

وضع و اوضاع حوزه نان از نظر کیفیت و قیمت چگونه است و سهم نان‌های سنتی و صنعتی در تأمین نان مورد نیاز مردم چقدر است؟

در کل کشور ۷۲ هزار نانوایی سنتی داریم که ۹۵ درصد نان مورد نیاز مردم را تأمین می‌کنند. پنج درصد باقی‌مانده هم به نان صنعتی و فانتزی اختصاص دارد.

قدمت نان صنعتی و فانتزی در ایران چقدر است و رقابت آن با نان سنتی چگونه بوده که فقط پنج درصد از سهم تأمین نان را به خود اختصاص داده است؟

نان فانتزی هم سال‌هاست در ایران تولید می‌شود اما دولت از سال ۱۳۸۰ نان صنعتی را به صورت گسترده‌تری وارد عرصه کرد تا نان ارزان به دست مردم برسد اما برعکس شد و کارِ دست، ارزان‌تر از محصول صنعتی تمام شد. فعلا نان سنگک گران‌ترین نان سنتی است که از هر کیلو دو هزار و ۵۰۰ تا سه هزار تومان فروخته می‌شود اما واحدهای نان صنعتی، اکثرا کیک و شیرینی می‌پزند و همان مقدار کمی هم که با بسته‌بندی عرضه می‌کنند، هر کیلو حدود شش تا هفت هزار تومان به فروش می‌رسد.

چرا طبق انتظار دولت، با آمدن نان صنعتی، نان ارزان‌تر نشد؟

در این‌باره باید از سندیکای خودشان بپرسید. آنها هم احتمالا می‌گویند که کمتر از این قیمت برایشان صرف نمی‌کند. حالا برای بررسی صرفه آن باید وام‌های ۴ درصدی و زمین‌های مجانی که از دولت گرفته‌اند، با افزایش قیمتی را که شامل حال زمین و سرمایه‌گذاری است حساب کرد تا معلوم شود که چه قیمتی برای آنها به‌صرفه است. در کل پایه‌ریزی این صنعت درست نبود و هر کاری هم که از پایه درست نباشد در میانه راه به شکست می‌رسد. ما اصرار نمی‌کنیم که حتما و فقط نان سنتی تولید شود اما ذائقه مردم هم یک‌شبه تغییر نمی‌کند. ایرانی پایش به هر کشوری که رسیده، نان خودش را هم برده است. ذائقه مردم طالب نان سنتی است و چندان میانه‌ای با نان صنعتی ندارند. وام‌های کلانی به نان صنعتی پرداختند و در نتیجه آن تنها ۲۱ واحد تولیدی راه‌اندازی شد و باقی به راه‌اندازی نرسید، بلکه وام‌ها را گرفتند و با سوءاستفاده وارد بازار زمین و زدوبندهای اقتصادی کردند. اگر نیمی از این وام‌ها را به نانوایی‌های سنتی می‌دادند، با بازسازی واحدهای نانوایی سنتی مشکلات حوزه نان حل می‌شد.

در وضعیتی که می‌گویید تولید نان ارزان برای واحدهای صنعتی صرف نمی‌کند، اوضاع نانوایان سنتی چطور است؟

نانوایی، کسب‌وکاری است که در هر واحد آن چند نفر کار می‌کنند. از سال ۹۰ تا آذرماه ۹۳ اجازه افزایش نرخ به نانوایان ندادند و پس از آن هم اندک قیمتی روی نان یارانه‌ای گذاشتند اما باز برای نانوایان صرف ندارد. فعلا هم یک سال از آخرین تغییر قیمت گذشته و نانوایی‌ها هنوز با قیمت قبلی کار می‌کنند در حالی که کل هزینه‌های نانوایی بالا رفته است.

اوضاع برای آن دسته از نانوایی‌هایی که آزادپز شدند بهتر شد؟

در جریان آزادسازی وقتی در میان ۱۰ نانوایی، یک نانوایی آزادپز شد، نتوانست رقابت کند.

در سال ۹۰ شاهد آزادسازی قیمت نان بودیم. بعد از آن در سال ۹۲ دوباره سهمیه بندی و آرد یارانه‌ای وارد میدان شد و در طول یک‌سال گذشته هم اقداماتی برای آزادپزکردن نانوایی‌ها به گوش می‌رسد. در این فرایند آیا مصرف آرد و نان هم تغییری داشته است؟

بعد از هدفمندی یارانه‌ها در سال ۹۲ که دوباره آرد سهمیه‌بندی شد و سامانه آرد را به تعاونی و اتحادیه نانوایان تحویل دادند، توزیع سرانه ماهانه هر نفر در شهر تهران ۹ کیلوگرم آرد بود که تا پایان ۹۳ این میزان را به پنج کیلو رساندیم. علاوه بر این، در شش‌ماهه ابتدایی سال ۹۴ نیز حدود ۳۲۰ هزار کیسه ۴۰ کیلویی آرد، که نانوایان می‌توانستند حواله آن را از طریق سامانه بانک تجارت صادر کنند، به دلیل بی‌نیازی نانوایان، توزیع نشده و صرفه‌جویی شده است. آرد چه آزاد باشد چه دولتی، نان همیشه رزق غالب مردم و سرمایه ملی است.

قیمت نان در زمانی که سرانه توزیع ماهانه آرد ۹ کیلوگرم بود و زمانی که این میزان به پنج کیلو رسید چه مبلغی بود؟

ابتدای آزادسازی قیمت آرد حدود ۱۸ درصد یعنی کیلویی ۲۰۰ تومان گران شد و قیمت نان هم ۱۲ درصد افزایش پیدا کرد. در طول این مدت از اول ۹۱ تا آذر ۹۳ برای مثال قیمت هر قرص نان بربری ۴۰۰ تومان بود که بعد ۶۰۰ تومان شد.

کیفیت نان در این فرایند چگونه بوده است؟

ما سال‌ها به دنبال خودکفایی گندم بودیم اما برای کامل‌شدن زنجیره کیفیت نان باید روی کیفیت گندم از کاشت تا برداشت و تولید آرد کار کنیم. اینکه گندم چگونه در کارخانه مخلوط شود، مسئله مهمی است. همچنین نباید نول و مغز گندم را جدا کرد. درضمن آرد باید چهار تا شش روز خواب داشته باشد اما این موارد در تولید آرد دولتی کم‌وبیش اجرا نمی‌شود. طبیعی است با چنین آردی که مسائل فنی و کارشناسی روی آن اجرا نشده است، نمی‌توان نان چندان باکیفیتی دست مردم داد. جدای از این مسئله باید فرهنگ نگهداری و طرز مصرف نان را نیز آموزش دهیم. می‌بینیم که مردم نان را از نانوایی داخل کیسه‌های نایلونی می‌گذارند در حالی‌که این کار نان را خمیر و بی‌کیفیت می‌کند. باید نان گرم را در کیسه پارچه‌ای بگذارند.

گفتید کیفیت آرد فرق می‌کند و نانوا اختیار ندارد؛ منظور شما چیست؟

برخی از کارخانه‌های آرد، نول آرد را زیاد نمی‌کشند یعنی مغز گندم را جدا نمی‌کنند؛ این آردها برای تهیه نان کیفیت دارد اما آردهایی که فعلا به عنوان آرد سهمیه‌ای دولتی به نانواها داده می‌شود، فقط شکم‌سیرکن است. وقتی قیمت آزاد شود نانوا باید بتواند آرد باکیفیت بگیرد تا بتواند رقابت کند.

مشخص است کدام کارخانه آرد با کیفیت تولید می‌کند؟

این مسئله از یک‌سو به گندمی بستگی دارد که کارخانه آرد تحویل می‌گیرد و از دیگر سو هم به عملکرد کارخانه مربوط می‌شود. فعلا در کارخانه‌های آرد، نماینده کنترل وزارت بهداشت هم حضور دارد اما این نماینده‌ها حقوق‌بگیر کارخانه هستند و فکر نمی‌کنم در این شرایط بتوانند برای وزارت بهداشت کار کنند. اینها با کارفرمایی که حقوقشان را می‌دهد بهتر کنار می‌آیند تا با اداره‌ای که آنها را برای هدفی اعزام کرده است. در آزادسازی قیمت نان، این مسئله هم باید اصلاح شود. کلا، مسائل و مشکلات حوزه نان، با کاغذبازی درست نمی‌شود؛ باید کسانی که در حوزه نان تجربه دارند در این بخش مسئولیت بگیرند نه اینکه افرادی، فقط از نان‌خوردن اطلاع داشته باشند و بیایند مسئول این حوزه شوند.

اینکه نان را در کل کشور ارزان نگه داریم، به کارگر و نانوا ظلم کرده‌ایم. مردم، طالب نان خوب هستند، نان خوب بگیرند پول خوب هم می‌دهند. دولت هم وظیفه خود می‌داند از اقشار کم‌درآمد حمایت کند بعد از آزادسازی هم بخشی از یارانه پرداختی به حوزه نان را به نان طبقه آسیب پذیر اختصاص می‌دهد. در این شرایط کیفیت کلی نان هم افزایش پیدا می‌کند

نانوایی‌های آزاد مختارند از هرجا خواستند آرد بگیرند؟

بله آنها مختارند.

اینکه می‌گویید کارخانه‌ها مغز گندم را جدا می‌کنند را توضیح می‌دهید؟

لایه چهارم گندم یعنی یا همان مغز و روغن زرد گندم که اگر جدا شود، دیگر نان فقط شکم‌سیرکن می‌شود. مغز گندم را برای تولید نشاسته استفاده می‌کنند یا به کارخانه‌های ماکارونی و قنادی‌ها می‌فرستند. به نظرم روی آرد و گندمی که دولت روی آن یارانه می‌دهد، نباید این کار انجام شود.

در کنار اینکه مغز گندم را جدا می‌کنند چرا در کشور ما سبوس گندم را می‌گیرند؟

الان نان بدون سبوس به مردم نمی‌دهیم. کسانی که می‌گویند نان‌ها بدون سبوس است، اشتباه می‌کنند. آردی که برای نان لواش و تافتون توزیع می‌شود ۱۵ درصد است، یعنی ۱۵ درصد سبوس آن گرفته شده و ۸۵ درصد سبوس هنوز داخل آرد است. به همین ترتیب آرد بربری ۱۸ درصد، سنگک هم دو نوع ۱۵ و ۱۲ درصد سبوس‌گیری می‌شود. آرد سبوس‌دار خاصیت فراوانی دارد به شرطی که مغز گندم هم جزو آن باشد نه اینکه مغز گندم جدا شود بعد بخواهیم آرد را با آهن غنی‌سازی کنیم.

آرد سبوس‌دار تیره است اما آردهای فعلی سفید هستند.

طبق تعریف مؤسسه استاندارد به اندازه درصدهایی که گفتم، سبوس از آرد جدا می‌شود اما مسئله این است که ما مردم را به نان سفید عادت داده‌ایم. پیش از اینکه اصرار کنیم ذائقه مردم به نانی با سبوس کامل متمایل شود، باید جداسازی مغز گندم از آرد را متوقف کنیم.

در سطح شهر بسیار دیده می‌شود که دو نانوایی، یک نوع نان را با یک قیمت می‌فروشند اما کیفیت نان‌ها واقعا متفاوت است. چرا؟

شاید یکی آزادپز باشد و دیگری دولتی. چون آردی که تحویل می‌گیرند با هم متفاوت است. اختلاف در کیفیت نان کلا به کیفیت آرد بستگی دارد. آرد کارخانه‌ها نیز با هم متفاوت است. بخشی از این تفاوت به گندم و بخش عمده آن هم به فراوری و جداکردن اجزای مفید گندم برمی‌گردد. حدود ۳۰ درصد از کیفیت هم به نیروی کار و تجهیزات نانوایی مربوط می‌شود که این موارد را در صورت اطلاع سریعا برطرف می‌کنیم.

قیمت نان در نانوایی‌های آزادپز چقدر است؟

نانوایی‌های آزادپز از همان آذرماه ۹۳ براساس دستورالعمل هیأت وزیران مشمول قیمت‌گذاری نمی‌شوند بلکه قیمت‌هایشان براساس عرضه و تقاضا و رقابتی که دارند، تعیین می‌شود. حالا در آزادپزها هر قرص نان بربری از هزار تا هزارو ۲۰۰ تومان فروخته می‌شود اما اگر مشتری نان ویژه‌ای با حجم کمتر یا بیشتر و افزودنی‌هایی مانند کنجد بخواهد، قیمت آن تغییر می‌کند، گرچه در همین حالت هم آزادپزها در برخی مناطق نمی‌توانند با نانوایان دولتی رقابت کنند و نان را با همان قیمت دولتی می‌فروشند تا مشتری داشته باشند.

اخیرا از سوی شرکت بازرگانی دولتی صحبت‌هایی شده که قیمت نان کلا باید آزاد شود، نظر شما چیست؟ آیا صرف اینکه قیمت نان آزاد شود، کیفیت نان بالا می‌رود؟ اگر کیفیت بالا نرفت، افت کیفیت نان را به گردن چه کسی بیندازیم؟

در سال ۹۰ که به طور کامل قیمت نان آزاد شد، کیفیت هم به مراتب بهتر شده بود اما کیفیت نان یک زنجیره است. فعلا یک حصار مانند سیم خاردار دور نانوا کشیده‌ایم، پرو بالش را هم چیده‌ایم و از او می‌خواهیم پرواز کند؛ آرد را بدون انتخاب نانوا برای او می‌فرستیم و مجبور است آن را به نان تبدیل کند. اینکه مدیریت بازرگانی می‌گوید قیمت نان آزاد شود، اگر اختیار انتخاب آزادانه آرد را نیز به نانوا بدهد، کیفیت افزایش پیدا می‌کند. مواد اولیه ۶۰ تا ۷۰ درصد در کیفیت نان تأثیر دارد. ۳۰ تا ۴۰ درصد کیفیت هم به نانوا و تجهیزات مربوط می‌شود. در سال ۹۰ تا ۹۲ یکبار آزادسازی قیمت انجام و رضایت‌مندی مردم از کیفیت نان هم مشخص شد. حالا هم با آزادسازی قیمت نان، باید اختیاراتی، مانند انتخاب نوع آرد، به صنف نانوایان برگردد.

به نظر شما آزادسازی قیمت نان، به اقشار پایین جامعه که بیشتر هم از نان استفاده می‌کنند، فشار وارد نمی‌کند؟

اینکه نان را در کل کشور ارزان نگه داریم، به کارگر و نانوا ظلم کرده‌ایم. مردم، طالب نان خوب هستند، نان خوب بگیرند پول خوب هم می‌دهند. دولت هم وظیفه خود می‌داند از اقشار کم‌درآمد حمایت کند بعد از آزادسازی هم بخشی از یارانه پرداختی به حوزه نان را به نان طبقه آسیب پذیر اختصاص می‌دهد. در این شرایط هم کیفیت کلی نان افزایش پیدا می‌کند، هم نانوا و کارگر به حق و حقوق خودشان می‌رسند و هم مشکل طبقه ضعیف برطرف می‌شود. جدای از این مسئله قشر نانوا هم جزء طبقه کارگر و زحمت‌کش جامعه هستند و خودشان هم از همان نانی سر سفره خانواده می‌برند که به مردم عرضه می‌کنند.

ادامه در صفحه ۱۸

ادامه از صفحه ۵

تورم ۵/۳ درصدی ارمغان ۲ طرح دولتی

البته عدم حمایت لیزینگ‌ها در دولت‌های مختلف توان این کار را در سطح وسیع گرفته است. به جای اینکه دولت مستقیما در این طرح ورود پیدا کند، که به مسائلی هم متهم شود، اگر این طرح را به لیزینگ‌ها می‌سپرد و با پرداخت یارانه سود به متقاضیان کمک می‌کرد، بهتر بود. فعلا مسبب اصلی تشدید رکود بازار لوازم خانگی در ماه اخیر، دولت شناخته می‌شود که این طرح را اعلام و مراحل اجرای آن را طولانی کرد. اجرای این طرح توسط دولت، تا قابلیت اجرا پیدا کند، به فصل انتخابات می‌رسد و این شبهه را ایجاد می‌کند که این طرح بیشتر برای انتخابات است. وگرنه من یک زمینه اقتصادی، که حضور دولت در این عرصه را الزامی و توجیه کند، نمی‌بینم و اجرای آن را در شأن دولت و بانک مرکزی نمی‌بینم. علاوه بر این، طرحی با این اوصاف تقریبا خواسته مردم نبوده است. جامعه مطالباتی مانند افزایش وام ازدواج و تحصیل یا وام کسب و کار داشته‌اند اما برای خرید کالای خانگی کمتر این‌گونه تقاضایی را داشته‌اند. حالا هم به نظر می‌رسد مردم از این طرح، نه برای خرید لوازم و مصرف آن بلکه برای نقدکردن اعتبار آن و استفاده در کارهای دیگر استقبال کنند. دولت کارهای بسیار زیربنایی و فنی‌تری دارد و به جای پرداختن به این مسائل خرد، بهتر بود به آنها بپردازد. دوهزارو ۵۰۰ میلیارد تومان برای تسهیلات خودرو و چهارهزارو ۲۰۰ میلیارد تومان برای طرح عام در نظر گرفته شده و بانک مرکزی قرار است آن را پرداخت کند که این، هم پایه پولی و هم تورم را افزایش می‌دهد. مبلغی که به تسهیلات خودرو اختصاص پیدا کرده تقریبا دو درصد و تسهیلات طرح عام نیز حدود ۳٫۲ تا ۳٫۳ درصد تورم افزایش می‌دهد یعنی مجموعه این دو طرح حدود ۵٫۳ درصد تورم را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد. البته بانک مرکزی می‌تواند سیاست‌هایی در پیش بگیرد که این تأثیرگذاری خنثی شود اما هر کدام مشکل خاص خود را دارد، اگر بانک‌ها را مکلف کند که این تسهیلات را بپردازند، به دلیل بالابودن قیمت تمام‌شده پول برای آنها، دچار زیان می‌شوند، اگر هم بانک مرکزی سپرده قانونی بانک‌ها را کاهش دهد به این شرط که در این طرح استفاده شود، وعده‌ای که برای تقویت منابع مالی بانک‌ها داده شده محقق نخواهد شد. اینها سیاست‌هایی نیست که بانک‌ها زیر بار آن بروند مگر اینکه با پرداخت یارانه سود، بانک‌های دولتی را وادار به انجام آن کند.